

СЕКЦІЯ 3
Управлінський облік як підсистема сучасного менеджменту
та проблеми управління витратами

троль за їх діяльністю, але й за допомогою відповідної системи мотивації управлінського персоналу сприяє більш ефективному використанню ресурсів та економії витрат.

В сільськогосподарських підприємствах, для менеджерів різного рівня управління є потреба у розробці форм щомісячної внутрішньої звітності про витрати за центрами відповідальності, для прийняття своєчасних та ефективних управлінських рішень.

Розробка та затвердження єдиних методик відображення і аналізу економічної інформації для підприємств окремих галузей агропромислового виробництва посилить роль та зміцнить практичну цінність організації управлінського обліку на підприємстві.

Гришко Наталя
д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і аудиту,
Скубак Юлія
магістр
Донбаський державний технічний університет
м. Алчевськ

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦЕНТРІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СИСТЕМУ
УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ МЕТАЛУРГІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Оптимізація витрат є головною метою управління витратами. У зв'язку з великою кількістю підрозділів, ділянок, цехів і інших організаційних одиниць в структурі підприємства постає питання делегування повноважень щодо прийняття управлінських рішень, у тому числі щодо управління витратами. Ефективним шляхом вирішення поставленого питання є формування центрів відповідальності.

Дослідженням управління витратами на основі центрів відповідальності приділяли увагу К. Друрі , Ч.Т. Хорнгрен, Дж. Фостер, П.Й. Атамас, С.Ф. Голов, Л.В. Нападовська, В.Ф. Палій, Г.В. Руденко та багато інших науковців. Не дивлячись на велику кількість наукових робіт, присвячених теоретичним і практичним аспектам управління витратами з використанням центрів відповідальності, залишається актуальним дане питання, оскільки впровадження даної системи управління витратами залежить від особливостей діяльності певного підприємства.

Особливо важливим є управління витратами однієї з основних експортних галузей – металургійної. Металургійні підприємства

представляють собою багатопередільний технологічний цикл (15-18 переділів), що ускладнює процес управління витратами. У зв'язку з цим важливим стає децентралізація управлінського процесу. Децентралізація управління витратами дає можливість виявити ефективність діяльності кожного структурного підрозділу підприємства, здійснювати контроль та планування різних господарських показників і аналізувати відхилення фактичних від запланованих показників [1]. Але для металургійної промисловості є характерним попередільний метод обліку витрат, який ускладнює своєчасний контроль за відхиленнями фактичних від запланованих показників.

Для вирішення даної проблеми, на наш погляд, необхідно запровадити трансфертне ціноутворення. Воно представляє собою процес, в якому приймають участь дві сторони: центр відповідальності, що передає виготовлену продукцію, і центр відповідальності, що приймає дану продукцію з метою її наступного споживання або переробки [2]. Тобто, трансфертне ціноутворення пов'язано із взаємодією центрів відповідальності на підприємстві.

В науковій літературі не існує єдиного визначення терміну «центр відповідальності». На наш у думку, для підприємств металургійної промисловості варто використовувати таке визначення: «Центр відповідальності – це певна ділянка цеху, цех, відділ підприємства, керівники яких несуть відповідальність за витрати, доходи та результати діяльності».

В міжнародній практиці виділяють чотири види центрів відповідальності: центри витрат, центри доходів, центри прибутку та центри інвестицій. В практичній діяльності даний поділ є умовним. Частіше всього на підприємствах існують центри прибутку і центри витрат [3]. Так, наприклад, основні цехи металургійного виробництва представляють собою центри витрат. Для них характерним є використання методу трансфертного ціноутворення на основі повних витрат. Цей метод є зручним і легким у використанні, а головне – узгоджується з податковими правилами. Але даний метод не стимулює менеджерів і працівників центру-продавця до зниження витрат [2]. Пропонуємо для формування собівартості напівфабрикату певного переділу застосовувати в трансфертному ціноутворенні метод витрат й частки маржинального прибутку. Основою якого є визначення маржинального прибутку, який взаємозалежні підрозділи отримують від спільних угод і який повинен бути поділений між ними.

Отже, ефективним способом покращення управління витратами на підприємствах є створення центрів відповідальності. Для металургійних підприємств є характерним багато передільне виробництво. Методом обліку витрат є попередільний метод обліку, який не дає змогу

контролювати відхилення фактичних від запланованих показників. Щоб вирішити дану проблему рекомендуємо створити центри відповідальності по кожному переділу і узгодити взаємодію між ними у вигляді трансфертного ціноутворення.

Список використаних джерел

1. Жукова І.Г. Сучасне поняття центрів відповідальності в системі управління витратами / І.Г. Жукова // Економічні науки. – Серія «Облік і фінанси». – 9 (33). – 2012. – С. 393-398.
2. Шевчук К.В. Застосування трансфертного ціноутворення для оцінювання діяльності центрів відповідальності / К.В. Шевчук // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: зб. наук. пр. – 2010. - №28. – 247 с.
3. Шеламова І.Д. Міжнародний досвід формування трансфертних цін / І.Д. Шеламова, В.Р. Костюк // Актуальні проблеми економіки. – 2009. -№6. – С. 170- 176.

Жураковська Ірина
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту
Поліщук Тетяна
магістр з обліку і аудиту
Луцький національний технічний університет
м. Луцьк

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ БІЗНЕСУ

Оцінити вартість бізнесу набагато складніше, ніж нерухомість, майно або обладнання, тому що істотну частину вартості бізнесу складають нематеріальні активи та інші складові інтелектуального капіталу. Причому, якщо для традиційних нематеріальних активів, що мають певний правовий статус, патентів або зареєстрованих товарних знаків, зрозумілий хоча б предмет оцінки, то для таких категорій, як підприємницький хист, інтуїтивне бачення ринку або здатність передбачати його розвиток, кваліфікація персоналу, загальноприйнятих оцінок просто не існує.

Саме ці чинники найчастіше складають основу бізнесу, його істинну суть і вартість. І справедливо оцінити бізнес без їх врахування неможливо.